

Макимова Анастасія Олексіївна
студентка, спеціальність «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Науковий керівник: Калуга Володимир Федорович,
доктор філософських наук, професор,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)

ВПЛИВ ПРАВОСЛАВНИХ ЦЕРКОВ НА ДИПЛОМАТІЮ ТА МІЖНАРОДНУ ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ

Православні церкви відіграють значну роль у формуванні дипломатичних відносин та міжнародної підтримки України, особливо в контексті російсько-української війни. Їхня діяльність суттєво впливає на міжнародне сприйняття конфлікту, зокрема сприяє консолідації світової спільноти на підтримку українського суверенітету.

Вселенський Патріарх Варфоломій, духовний лідер православного світу, неодноразово висловлював підтримку територіальної цілісності України. У лютому 2025 року, під час літургії в Стамбулі, присвяченої третій річниці війни, він наголосив на непорушності суверенітету України та підкреслив, що будь-які мирні угоди повинні враховувати інтереси українського народу. Ця позиція підсилює міжнародну підтримку України та засуджує агресивні дії Росії.

Православна Церква України (ПЦУ) активно співпрацює з іншими європейськими церквами для забезпечення духовних потреб українців за кордоном. У лютому 2025 року митрополит Іларіон відвідав Варшаву, де очолив літургію в храмі, наданому українцям місцевою римо-католицькою парафією. Ця співпраця сприяє зміцненню зв'язків між українськими громадами та європейськими церквами, що протидіє впливу Московського патріархату в Європі.

Крім того, ПЦУ розширює свою присутність в Європі, відкриваючи парафії в Австрії та Угорщині під омофором Вселенського Патріархату. Це дозволяє українським вірянам за кордоном зберігати релігійну ідентичність та підтримувати зв'язок з батьківщиною, що є важливим елементом культурної дипломатії.

Водночас, Російська Православна Церква (РПЦ) використовується Кремлем як інструмент “м’якої сили” для поширення свого впливу за кордоном. РПЦ часто співпрацює з російськими спецслужбами та Міністерством закордонних справ, що викликає занепокоєння у міжнародній спільноті. Такі дії РПЦ можуть розглядатися як втручання у внутрішні справи інших держав та використання релігії для досягнення політичних цілей.

Папа Римський Франциск також бере активну участь у дипломатичних зусиллях щодо врегулювання конфлікту. У жовтні 2024 року президент України Володимир Зеленський зустрівся з Папою Франциском у Ватикані, щоб обговорити можливість звільнення українських військовополонених, утримуваних у Росії. Ця зустріч підкреслює важливість релігійної дипломатії у вирішенні гуманітарних питань, пов’язаних з конфліктом.

Таким чином, православні церкви, особливо ПЦУ та Вселенський Патріархат, відіграють ключову роль у зміцненні міжнародної підтримки України, використовуючи дипломатичні та релігійні зв’язки для протидії російській агресії та підтримки українського народу. Водночас, діяльність РПЦ як інструменту “м’якої сили” Кремля викликає занепокоєння та потребує пильної уваги з боку міжнародної спільноти.

Література:

1. Стець Андрій. Щоб протистояти впливу Росії, ПЦУ співпрацює з іншими церквами у Європі. URL: https://zaxid.net/shhob_protistoyati_vplivu_rosiyi_ptsu_spivpratsyuye_z_inshimi_tserkvami_u_yevropi_n1604080

2. РПЦ – «м’яка сила» Кремля за кордоном: використання церкви для політичних цілей. URL: <https://df.news/2024/06/16/rpts-m-iaka-syla-kremlia-za-kordonom-vykorystannia-tserkvy-dlia-politychnykh-tsilej/>

3. McElwee Joshua. Zelenskiy seeks pope's help to free Ukraine POWs held in Russia. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/pope-francis-meets-ukraines-zelenskiy-vatican-2024-10-11/>

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.